

Libuše and Přemysl

Princess Libuše had inherited her father's ability to judge fairly the disputes of people from far and wide. Everyone trusted her shrewdness, and her judgment was highly respected. Once, two mayors from neighbouring villages went to Vyšehrad to ask Libuše to arbitrate in their dispute about some land. Their quarrel was fierce and full of hatred, and they had become so blinded by it that they even criticised their ancestors, and, what is more, their personal feud had spread through the whole community. Neither of them wanted to give in at any cost.

The feuding mayors found the princess sitting on a raised throne in the company of twelve wise men representing the twelve most powerful families of the Czech lands. In the area in front of the throne were people who wanted to know the results of each legal dispute or to contribute through their testimony to the correct explanation of the circumstances of the cases under consideration. The younger of the disputing men began to explain to the princess that the older man wanted to seize his field unlawfully. The elder of the two, a gloomy bearded man, jumped in. He demanded that the field go to him, and he did not care that his request could harm his neighbour.

Libuše listened to both of them, weighed up all the circumstances and communicated her opinion to the leader of the twelve wise patriarchs. The princess's council of men assessed it and accepted her judgment. The princess then announced her decision publicly: the land belonged to the younger man, and the older one was not justified in trying to take it.

Libuše a Přemysl

Kněžna Libuše zdělila po svém otci schopnost spravedlivě rozsoudit rozepře lidí z širokého okolí. Všichni důvěřovali Libušinu důvtipu a její úsudek měl velkou váhu. Jednou se na Vyšehrad vypravili dva starostové susedících vesnic a žádali Libuši, aby rozsoudila jejich pří o polnosti. Jejich hádka byla prudká a velmi nenávistná, ve své zaslepenosti dokonce haněli své předky, a navíc se jejich osobní svár rozšířil na celé rody. Ani jeden z nich nechtěl za žádnou cenu ustoupit.

Znesváření starostové zastihli kněžnu sedící na vyvýšeném stolci ve společnosti dvanácti moudrých mužů zastupujících dvanáct nejmocnějších rodů české země. Na prostranství před stolicí se sešli lidé, kteří se chtěli dozvědět výsledky jednotlivých soudních pří anebo přispět svědectvím ke správnému objasnění okolností posuzovaných případů. Mladší z rozhádaných mužů začal kněžně vysvětlovat, že starší chce protiprávně zabrat jeho polnosti. Starší z dvojice, zachmuřený muž s hustým plnovousem, mu skočil do řeči. Zostra žádal, aby pole připadly jemu, a vůbec se nezajímal, že by mohl svým požadavkem uškodit susedovi.

Libuše oba vyslechla, rozvážila všechny okolnosti a sdělila svůj názor přednímu z dvanácti moudrých kmetů. Rada mužů kněžnino rozhodnutí posoudila a přiklonila se k jejímu úsudku. Kněžna pak veřejnosti oznámila rozhodnutí: polnosti patří mladšímu, starší je chce zabrat neoprávněně.

The princess had not even finished speaking when the mayor who had lost frowned with rage, struck his stick onto the ground in fury three times, and said,

“What kind of justice is this? How can a woman understand men’s affairs? We all know that their long hair means they are short on sense. They know how to spin and sew, but to judge? Let her sew, but not judge. Shame on us men.”

His eyes shone forebodingly, he beat his head with his fist, and during his passionate speech his thick beard became covered with saliva. He continued angrily,

Kněžna ještě ani nedořekla a starosta, který prohrál, vztekem zbrunátněl, třikrát zuřivě udeřil holí do země a spustil:

„Co to je za spravedlnost? Copak se může ženská vyznat v mužských záležitostech? Však to známe – dlouhé vlasy, krátký rozum. Příst umí, šít taky, ale soudit? Ať šije, přede, ale nesoudí. Hanba nám mužům.“

V očích mu zlověstně blýskalo, pěstí se tloukl do hlavy a při své vášnivé řeči si slinami potřásl svoje husté vousy. A zlostně pokračoval: